dosarul nr.4-1640/2025
(4-25097377-12-5r-08072025)

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

28 noiembrie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Buiucani
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Renata Popescu-Balta
grefier Regina Ciobanu
cu participarea
reprezentantului agentului constatator Eugenia Tutunaru
în lipsa
persoanei în privința căreia
a fost pornit procesul contravențional Grapila Maxim

judecînd în şedinţă publică cauza contravențională privind săvîrșirea contravenției în privința lui Grapila Maxim, născut la *****, c/p *****, domiciliat în mun. Chișinîu, *****în baza art. 265 Cod contravențional

A C O N S T A T A T:

La 8 iulie 2025, Serviciul Vamal mun. Chișinău a înaintat în instanța de judecată cauza contravențională intentată în privința lui Grapila Maxim învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 265 din Codul contravențional, în conformitate cu prevederile art. 395 din Codul contravențional.

La 26.06.2025, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. SVM01013902 în privința lui Grapila Maxim în baza art. 265 din Codul contravenţional. Conform procesului-verbal cu privire la contravenție, acesta la data 28.02.2025 în or. Cimișlia a transportat mărfuri în cantități comerciale (telefoane și accesorii pentru telefoane, descries conform procesului-verbal privind efectuarea controlului vamal de către echipa mobile nr.9, seria 00000091 din 28.02.2025) cu automobilul de model ,,Ford Fusion,, nr/î QQS472 fără dovada originii și a proveniență lor, contrar prevederiloe art. 18 alin. (2) al Legii nr. 213/2010, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 265 din Codul contravențional.

Potrivit pct. 16 din procesul-verbal cu privire la contravenție, cauza contravențională a fost remisă instanței de judecată în temeiul art. 395 alin. (1) din Codul contravențional, ca fiind autoritatea competentă să o soluționeze în temeiul art. 395 din Codul contravențional.

Reprezentantului agentului constatator Eugenia Tutunaru în ședința de judecată a susținut procesul-verbal cu privire la contravenție nr. SVM01013902 în privința lui Grapila Maxim în baza art. 265 din Codul contravenţional și a solicitat aplicarea unei sancțiuni contravenționale sub formă de amendă în mărime de 3000 lei cu confiscarea corpurilor delicte.

Persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Grapila Maxim în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind citat legalîn temeiul art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Audiind victima și studiind materialele cauzei contravenționale în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată ajunge a următoarele.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Potrivit art. 374 Cod contravențional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei.

În atare circumstanțe, instanța de judecată constată că în corespundere cu prevederile art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În conformitate cu alin. (1) al art. 442 din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Cu întâietate, instanța reține că, pentru respectarea garanţiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

În conformitate cu art. 384 Cod contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să cunoască fapta imputată, să ia cunoștință de materialele din dosar, să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțe care, în opinia sa trebuie să fie consemnate, să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile şi interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri.

Articolul 458 alin. (1) din Codul contravențional stipulează că examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Din perspectiva Convenţiei europene a drepturilor omului, faptele contravenţionale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale în privinţa dreptului la un proces echitabil.

Instanța notează, că procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act întocmit de un agent aflat în exercițiul funcțiunii care constată starea de fapt, beneficiind de prezumţiile

de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate. El are forţă probantă şi este executat din oficiu, urmând să respecte condiţia de formă *ad validitatem*, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanţa de judecată reţine că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă, pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii şi dreptăţii, stabilite expres de articolele 5 şi 7 din Codul contravenţional Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție în forma *ad validitatem*, pentru încheierea sa valabilă în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional îi este impusă agentului constatator, date fiind dispoziţiile art. 445 din Codul contravenţional.

În hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional, § 38, Înalta Curte a statuat, că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale, se bucură de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate.

De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă *ad validitatem*, trebuind realizate toate exigențele de fond și de formă.

Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele imperative prevăzute de legea contravențională, prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative.

În baza art. 445 alin. (1) din Codul contravenţional, legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv temeiurile care atrag nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, și anume, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului- verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede temeiurile nulității relative, astfel încât, celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

Din materialele dosarului rezultă, că potrivit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. SVM01013902 rezultă, că Grapila Maxim la data 28.02.2025 în or. Cimișlia a transportat mărfuri în cantități comerciale (telefoane și accesorii pentru telefoane, descries conform procesului-verbal privind efectuarea controlului vamal de cptre echipa mobile nr.9, seria 00000091 din 28.02.2025) cu automobilul de model „Ford Fusion„ nr/î QQS472 fără dovada

originii și a proveniențeі lor, acțiunile căruia au fost încadrate în prevederile art. 265 Cod contravențional.

Instanța reține, că procesului verbal cu privire la contravenție SVM01013902 a fost întocmit la data de 26.06.2025 în lipsa lui Grapila Maxim, acesta nefiind citat legal pentru a se prezenta, or în materialele dosarului nu se regăsește nici o dovadă de citare legală a lui Grapila Maxim, în acest sens. Sunt prezente o singură citație expediată în adresa contravenientului pentru data de 17.03.2025 și două scrisori pentru data de 27.05.2025 și 17.06.2025, fără a avea dovada citării legale, iar pentru data de 26.06.2025 lipsește dovada citării.

În acest context, instanța reiterează prevederile art. 382 alin. (2) Cod contravențional, din care rezultă cert că, citarea se face prin invitație scrisă, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poștă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citația a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească.

Prin urmare, în situația în care agentul constatator nu a făcut dovada respectării procedurii legale de citare, or deși legiuitorul reglementează la art. 443 alin. (6) Cod contravențional posibilitatea întocmirii procesului-verbal în lipsa contravenientului, totuși acest fapt este condiționat de două circumstanțe, și anume: absența persoanei și refuzul acestuia de a semna procesul-verbal, condiții care, nu au fost respectate în speță.

În virtutea acestor constatări, instanța conchide că întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în lipsa contravenientului Grapila Maxim și fără înștiințarea legală a acestuia, ultimul a fost privat de un șir de drepturi și garanții procesuale, în special, de dreptul de a depune explicații pe marginea învinuirii aduse, totodată a fost privat de dreptul de a formula cereri, de a anexa probe în apărarea sa, de a fi apărată de un avocat, circumstanță care, afectează în mod esențial fondul cauzei și generează declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție în ordinea art. 445 alin. (2) Cod contravențional.

Cu precădere la caz, instanța atestă că procesul verbal a fost încheiat în absența făptuitorului, fapt confirmat prin semnătura unui martor asistent.

Totodată, sub acest aspect instanța reține că agentului constatator în ședința de judecată nu s-a prezentat pentru a face o claritate la acest subiect.

Astfel, este imposibil de a menționa faptul că, cazul a fost examinat de agentul constatator corespunzător, și nu trezește dubii la capitolul de individualizare, fapt care vine în contradicție cu prezumția de nevinovăție, iar erorile admise urmând a fi tratate în folosul contravenientului, fiind în detrimentul învinuirii aduse.

Instanța de judecată relevă că constatarea faptei contravenționale realizate de către agentul constatator are un caracter superficial şi tendențios, ceea ce denotă încălcarea prevederilor art.381 Cod contravențional.

În circumstanțele constatate, instanța consideră că în cazul din speță, prin încălcarea prevederilor Codului contravențional elucidate supra, contravenientului i-au fost încălcate drepturile, la un proces echitabil.

Potrivit jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumția de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este o prezumție lipsită de rezonabilitate şi poziționează contravenientul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Astfel, se constată că agentul constatator nu a respectat totalmente norma legală la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție care, determină, în conformitate cu art. 445 Cod contravenţional, necesitatea încetării procesului contravenţional, pe motivul nulității procesului verbal cu privire la contravenție.

Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 395 alin. (1) pct. 2), alin. (1), art. 445 alin. (1), art. 460, art. 461 alin. (1) şi, respectiv, art. 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată –

h o t ă r ă ş t e:

Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. SVM01013902 din 26.06.2025 în privința lui Grapila Maxim în baza art. 265 din Codul contravenţional.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani.

Președintele ședinței,
judecător Renata Popescu-Balta